

V L A A M S   P A R L E M E N T

stuk   **494** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op   21 april 2010 (2009-2010)

Voorstel van resolutie

van de heer Joris Van Hauthem, mevrouw An Michiels
en de heren Filip Dewinter, Karim Van Overmeire en Erik Arckens

betreffende de voorstellen die door de koninklijke
opdrachthouder werden gedaan in het kader van de
splitsing van het gerechtelijk en kiesarrondissement
Brussel-Halle-Vilvoorde

TOELICHTING

De voorbije dagen zijn de grote lijnen bekendgeraakt van de voorstellen die koninklijk opdrachthouder Jean-Luc Dehaene heeft uitgewerkt om tot een compromis te komen over de splitsing van het gerechtelijk en kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde.

Vastgesteld moet worden dat heel wat onderdelen hiervan voor Vlaanderen absoluut onaanvaardbaar zijn.

Voor zover kan worden opgemaakt uit de hierover intussen uitgelekte informatie, zouden de voorstellen onder meer het volgende behelzen:

Kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde

- splitsing voor zowel de verkiezingen van Kamer, Senaat als Europees Parlement;
- apparentering naar alle richtingen toe, dus ook tussen Brussel, Vlaams-Brabant en Waals-Brabant. Dit houdt in feite in dat de Franstalige partijen er niet minder, maar meer belang bij hebben om zich electoraal in Vlaams-Brabant te manifesteren, vermits zij voortaan er ook alle belang bij hebben om in het arrondissement Leuven Franstalige stemmen te ronselen;
- inschrijvingsrecht voor de Franstaligen in Halle-Vilvoorde in Brussel, gebetonneerd voor de zes faciliteitengemeenten rond Brussel en uitdovend voor de andere gemeenten, namelijk enkel voor de huidige Franstalige inwoners. Dit betekent dat de faciliteiten voor Franstaligen in de rand rond Brussel feitelijk worden uitgebreid in plaats van afgebouwd of afgeschaft.

Gerechtelijk arrondissement Brussel

- een splitsing van de hoven en rechtbanken, zij het weliswaar met een inschrijvingsrecht voor de Franstaligen uit de zes faciliteitengemeenten in Brussel voor wat hun rechtsbedeling betreft, en al dan niet tijdelijke waarborgen voor de Franstaligen in een aantal andere gemeenten van Halle-Vilvoorde. Ook hier wordt het territorialiteitsbeginsel ten nadele van Vlaanderen doorbroken.

Ontnemen van bevoegdheden

- de benoemingsprocedure en de voogdij over de randgemeenten zou toevertrouwd worden aan het paritair samengestelde college van gouverneurs. Voogdij voor burgemeesters uit de zes faciliteitengemeenten wordt gewijzigd. Hiermee worden bevoegdheden die momenteel tot het Vlaamse beleidsniveau behoren, ontnomen en verliest de Vlaamse overheid elke greep op de balorige burgemeesters van de zes faciliteitengemeenten;
- administratieve geschillen in verband met de zes faciliteitengemeenten zouden voor tweetalige kamers van de Raad van State worden beslecht, waardoor de kans op een correcte rechtsbedeling aanzienlijk wordt verminderd;
- wat de Franstalige scholen in de zes faciliteitengemeenten betreft, zou de voogdij hierover aan de Vlaamse Gemeenschap worden ontnomen, onder andere wat de schoolinspectie betreft.

Herfinanciering Brussel

- er zou voor 250 miljoen (300?, 500?) aan financiering voor Brussel worden voorzien via federale enveloppes voor verschillende beleidsdomeinen, zonder dat daartegenover ook maar enige waarborg wordt geplaatst over de besteding van die middelen.

Taalwetgeving in Brussel

- voor wat de Brusselse plaatselijke besturen betreft wordt de tweetaligheid van de dienst ingevoerd op basis van de eentaligheid van het personeel en wordt ernaar gestreefd de huidige pariteit voor leidinggevend personeel te ‘versoepelen’, naast een vergemakkelijking van de taalexamens; dit houdt een onaanvaardbare ondergraving in van de tweetaligheid van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest;
- ook voor de politie wordt een versoepeling van de taalvereisten nagestreefd.

Staatshervorming

- op dit vlak wordt voorgesteld vanaf 2014 alle verkiezingen te laten samenvallen; dit houdt een verregaande neutralisering in van de dynamiek van het Vlaamse beleidsniveau en een onderwerping ervan aan het federale beleidsniveau.

Veruit de meeste van deze voorstellen zijn manifest in strijd met een aantal elementen uit de opeenvolgende Vlaamse regeerakkoorden die betrekking hebben op communautaire aangelegenheden.

Zo lezen wij in het regeerakkoord van de Vlaamse Regering voor de legislatuur 2004-2009 in het onderdeel ‘Meer Vlaanderen’:

“De Vlaamse Regering en haar regeringspartijen nemen het engagement, zoals verwoord in de verklaring van 13 mei 2004 ten overstaan van de burgemeesters van het arrondissement Halle-Vilvoorde, over. Hiertoe vragen zij aan hun fractie in Kamer en Senaat om los van het door de federale regering aangekondigde Forum, uiterlijk bij de start van het parlementair jaar, wetsvoorstellen tot splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde voor de verkiezingen van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat en het Europees Parlement resp. tot splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde in te dienen en onverwijld goed te keuren. De Vlaamse Regering zal parallel en tegelijk de institutionele middelen aanwenden waarover ze in het kader van het coöperatief federalisme beschikt om dit te realiseren.”.

In de bijlage van het Vlaamse regeerakkoord 2009-2014, wordt verwezen naar de Octopusnota van 1 februari 2008, waarin de Vlaamse Regering zich onder meer tot het volgende engageert:

“Ik wil hier ook wijzen op een aantal specifieke aandachtspunten die we in de discussies over een staatshervorming in herinnering willen brengen. Ik vernoem uitdrukkelijk het territorialiteitsbeginsel en het principe van niet-inmenging. Het beginsel van territorialiteit neemt een fundamentele plaats in in het Belgische staatsrecht. Het werd grondwettelijk verankerd door ons land in te delen in vier taalgebieden en het Grondwettelijk Hof heeft de exclusieve territoriale bevoegdheidsverdeling uitdrukkelijk bevestigd. Binnen eenzelfde territorium is maar één overheid bevoegd met uitsluiting van elke andere overheid. Dit impliceert dat overheden geen initiatieven ontwikkelen op elkaars grondgebied.

De splitsing van het kies- en gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde is in dit verband een belangrijke Vlaamse eis omdat de huidige regeling geen rekening houdt met de grondwettelijke indeling van het land in taalgebieden zoals bepaald door artikel 4 van de Grondwet. De Vlaamse overheid verwerpt dan ook elk initiatief dat ingaat tegen onze vraag naar respect voor het Nederlandstalige karakter van de rand rond Brussel en de territoriale integriteit van Vlaanderen. Ik wil sterk benadrukken dat we geen enkel initiatief zullen dulden dat ertoe leidt dat het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt uitgebreid, of dat de Franse Gemeenschap bevoegdheden krijgt in Vlaanderen.

Uiteraard kan er niet ontkend worden dat Brussel een belangrijk sociaaleconomisch hinterland heeft dat zich grotendeels situeert in Vlaanderen waardoor grensoverschrijdende vraagstukken ontstaan. Toch is er vanuit juridisch, sociaaleconomisch of planologisch oogpunt geen enkele reden om de grenzen van het Brussels Gewest de iure of de facto uit te breiden. Onze visie op Brussel wordt bepaald vanuit onze visie op de staatkundige evolutie van België. Die visie gaat uit van een fundamentele tweeledigheid op basis van twee deelstaten met daarnaast een specifiek statuut voor Brussel én een Duitstalige Gemeenschap. Dit betekent dat de twee deelstaten in hun gezamenlijke hoofdstad volwaardig kunnen participeren in het beleid waarvan het belang het stedelijk niveau overstijgt. Wij pleiten ervoor dat in domeinen waar een beleid op Brussels niveau niet functioneel is zoals het wetenschapsbeleid, de buitenlandse handel of het spoorwegbeleid de basisverantwoordelijkheid ligt bij de twee deelstaten die hierover samenwerkingsverbanden aangaan met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In beleidsdomeinen waar gemeenschaps- en gewestbevoegdheden erg verstrengeld zijn zoals bijvoorbeeld huisvesting en tewerkstelling kunnen volgens onze visie zowel de deelstaten als het Brussels Hoofdstedelijk Gewest optreden.

Ook is de vraag of de biculturele instellingen, die nu onder de federale bevoegdheid vallen, niet in aanmerking komen voor overdracht aan de twee deelstaten. Het cultuurbeleid is immers gemeenschapsmaterie en de federale overheid beschikt niet altijd over de nodige knowhow voor een degelijk cultureel beleid. Een samenwerking op dit gebied tussen de verschillende gemeenschappen kan worden geregeld via een samenwerkingsakkoord.

Ook voor de uitbouw van de hoofdstedelijke en internationale functie van Brussel pleiten wij voor een samenwerkingsverband tussen de deelstaten, het Brussels Gewest en de federale overheid. Dit samenwerkingsverband moet ook de financiële regeling bevatten. Vlaanderen kan en wil in dit verband zijn verantwoordelijkheid nemen en financiële middelen ter beschikking stellen.

Onvermijdelijk zal bij een discussie over Brussel ook het kerntakendebat moeten gevoerd worden. Misschien worden bepaalde gemeentelijke taken om redenen van efficiëntie beter uitgeoefend op het niveau van het gewest of moet de mogelijkheid tot een herschikking van het aantal gemeenten tot een kleiner aantal worden onderzocht. Deze elementen moeten onderwerp van discussie zijn.

Brussel is het enige tweetalige gebied dat in de Grondwet is ingeschreven. Al te vaak wordt vastgesteld dat het Nederlands er desalniettemin stiefmoederlijk behandeld wordt. Een nog verregaandere versoepeling van de taalwetgeving in Brussel wijzen we dan ook resoluut af. We pleiten daarentegen voor een betere toepassing van de taalwetgeving, bijvoorbeeld in de Brusselse ziekenhuizen en bij de werking van de medische spoeddiensten. We kiezen voor de tweetaligheid van ambtenaren i.p.v. de tweetaligheid van de dienst en we opteren voor een omkering van de voogdijregeling voor de lokale besturen waarbij de schorsingen door de vicegouverneur omwille van de schending van de taalwetgeving automatisch tot een vernietiging leiden behoudens een andersluidende consensus-beslissing van de Hoofdstedelijke Regering of het verenigd college van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Beide taalgroepen moeten niet alleen een gewaarborgde vertegenwoordiging krijgen op alle beleidsniveaus maar moeten ook effectief kunnen deelnemen aan het beleid. De Vlaamse Gemeenschap dringt er sterk op aan dat voor al deze elementen een oplossing gevonden wordt.”

Gelet op het feit dat de voorstellen van de koninklijke opdrachthouder in essentie diametraal ingaan tegen de wensen die door de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement werden uitgesproken, kan de Vlaamse Regering niet anders dan deze voorstellen krachtig af te wijzen en alles te ondernemen wat in haar mogelijkheden ligt om ervoor te zorgen dat deze voorstellen niet worden uitgevoerd.

Dat geldt des te meer omdat een splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde uiteindelijk niet meer is dan het gevolg van de uitvoering van een arrest van het Grondwettelijk Hof, ten einde de indeling in kiesarrondissementen in dit land in overeenstemming te brengen met een aantal bepalingen van de Grondwet. Voor het respecteren van de rechtsstaat en de Grondwet hoeft uiteraard a fortiori geen enkele communautaire prijs te worden betaald.

Joris VAN HAUTHEM
An MICHIELS
Filip DEWINTER
Karim VAN OVERMEIRE
Erik ARCKENS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op het Vlaamse regeerakkoord 2004-2009, ‘Vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen’, meer in het bijzonder het onderdeel ‘Meer Vlaanderen’ (*Parl. St. Vl. Parl.* 2004, nr. 31/1);
- gelet op de Vlaamse regeerverklaring voor de legislatuur 2009-2014 (*Parl. St. Vl. Parl.* 2009, nr. 31/1);
- gelet op de pistes die door de koninklijke opdrachthouder worden gelanceerd in het kader van de oplossing van de problematiek van de splitsing van het gerechtelijk en kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde;
- overwegende dat tal van deze voorstellen flagrant in strijd zijn met de herhaaldelijk geuite wensen van de Vlaamse Regering op het vlak van de splitsing van dit arrondissement en op het vlak van een verdere staatshervorming;
- gelet op het arrest nr. 73/2003 van het Grondwettelijk Hof, waarbij de huidige indeling in kieskringen, inzonderheid wat de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde betreft, als ongrondwettig wordt bevonden en deze anomalie dient te worden rechtgezet;
- vraagt het Vlaams Parlement:
  - 1° krachtig stelling in te nemen tegen de voorstellen van de koninklijke opdrachthouder, voor zover ze in strijd zijn met de in de opeenvolgende Vlaamse regeerakkoorden geuite visies van Vlaanderen op de splitsing van het gerechtelijk en kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde en de verdere staatshervorming;
  - 2° te herbevestigen dat het gerechtelijk en kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde onverwijld moet worden gesplitst zonder ook maar enige compensatie ten voordele van de Franstaligen;
  - 3° desnoods de werking van het Overlegcomité en de verschillende interministeriële comités lam te leggen.

Joris VAN HAUTHEM

An MICHIELS

Filip DEWINTER

Karim VAN OVERMEIRE

Erik ARCKENS